

Той се гнѣви и своя гнѣвъ излива върху горкитѣ добичета. угае ги, бие ги, мушка ги съ остена, заплашва ги.

Воловетѣ се напрѣгатъ още по-силно, плугътъ отскача изъ брѣздата и тѣ го отвличатъ десетина крачки напредъ. Сега гнѣвътъ на Трайча достига своя връхъ и всичко се струпва върху воловетѣ.

Безъ съмнение, да орешъ такава цѣлина въ лѣтна жегга, значи да имашъ истинско християнско търпение. Но защо да не се вземе помощникъ, който да води воловетѣ и защо орачътъ да не поспре, та и той и добитъкъ да отдѣхнатъ, ами се гнѣви и ги бие?

*
* * *

Ето тамъ-хе, въ дълбока калъ, е затиляла една каруца.

Какъ скжпо отплащатъ горкитѣ коне за несржчността на коларя! Той не знае да кара разумно. Единиятъ конъ скача и се вплита въ каишитѣ, а другиятъ дърпа назадъ. Да укроти лудостята на единия и подтикне ленността на другия, да отстрани препятствието, да тури камъни или дъска подъ колелетата, за да тръгнатъ по здрава земя, та дори и да докара на помощ чевгаръ — всичко това не би искало толкова много време, колкото, ако се лута цѣлъ часъ насамъ-нататъкъ и бие конетѣ, и тѣ трошатъ каруцата, която още повече затиля.

Виждалъ съмъ коне да правятъ гигантски напрежения подъ ржководството на добъръ и разуменъ господаръ, безъ да става нужда да прибѣгва до камшика. И тѣ като че ли му казватъ: това правимъ за тебе, защото ти се отнасяшъ човѣшки съ насъ... Видѣхъ сжщо, какъ единъ лошъ слуга въ кжсо време докара сжщитѣ коне до такова положение, че не искаха да мръднатъ, макаръ и да ги биеше съ камшика.

*
* * *

Какви ужасни сцени сме виждали, кога коватъ коне въ коващницата, като имъ стискатъ носоветѣ съ клещи, спѣватъ ги съ вжжа или имъ пристѣгатъ безчовѣчно долнитѣ устни!

И разбира се, тѣ ритатъ, хапятъ, правятъ пакости. — Виновни ли сж горкитѣ животни?

Не радва ли се злобниятъ слуга, кога гѣделичне коня съ чесалото въ слабината, вследствие на което той посѣга да го захапе? Не рита ли конътъ, когато поради нехайство на каруцаря впрегателниятъ каишъ го спѣва и протрива крака му? А неприятнитѣ сцени при подковаването не сж ли отъ грубото отнасяне?